

Forslag til Rådets afgørelse om ændring af afgørelse 77/271/Euratom om gennemførelse af afgørelse 77/270/Euratom om bemyndigelse for Kommissionen til at optage Euratom-lån med henblik på et bidrag til finansiering af atomkraftværker

(2003/C 45 E/23)

KOM(2002) 457 endelig udg.

(Forelagt af Kommissionen den 6. november 2002)

BEGRUNDELSE

1. Retsgrundlaget for euratom-lån

Euratoms låneinstrument blev oprettet ved Rådets afgørelse 77/270/Euratom af 29. marts 1977 om bemyndigelse for Kommissionen til at optage Euratom-lån med henblik på et bidrag til finansiering af atomkraftværker (i det følgende benævnt oprettelsesafgørelsen).

Låneloftet blev oprindeligt fastsat ved Rådets afgørelse 77/271/Euratom af 29. marts 1977 om gennemførelse af afgørelse 77/270/Euratom:

»Eneste artikel:

De i artikel 1 i afgørelse 77/270/Euratom omhandlede lån kan optages for op til et samlet beløb på 500 mio. europæiske regningsenheder, idet den europæiske regningsenhed er fastsat ved afgørelse 75/250/EØF.

Når de gennemførte transaktioner beløber sig til 300 millioner europæiske regningsenheder, sender Kommissionen underretning herom til Rådet, som ved enstemmig afgørelse og snarest muligt udtaler sig om fastsættelsen af et nyt beløb.»

Låneloftet er blevet hævet ved flere ændringer af Rådets afgørelse 77/271/Euratom, senest ved Rådets afgørelse 90/212/Euratom af 23. april 1990, hvorved det blev hævet med 1 000 mio. ECU til 4 000 mio. ECU (med pligt til at underrette Rådet, når de gennemførte transaktioner beløb sig til 3 800 mio. ECU).

Anvendelsesområdet for Euratoms låneinstrument blev udvidet ved Rådets afgørelse 94/179/Euratom af 21. marts 1994 om ændring af afgørelse 77/270/Euratom om bemyndigelse for Kommissionen til at optage Euratom-lån med henblik på bidrag til finansiering af forbedring af sikkerheden og effektiviteten i atomkraftværkerne i visse tredjelande (i det følgende benævnt afgørelse om udvidelse af anvendelsesområdet).

Navnlig bemyndiges Kommissionen i artikel 1 til

». . . inden for samme beløbsgrænse at optage lån, hvis provenu skal benyttes til udlån til finansiering af projekter til fremme af sikkerheden og effektiviteten på atomkraftværkerne i de tredjelande, som er opført i bilaget. For at kunne komme i betragtning skal projekterne:

- vedrøre atomkraftværker eller brændselscyklusanlæg, der er i drift eller under bygning, eller vedrøre nedlukning af anlæg, som det vil være teknisk eller økonomisk uforsvarligt at bringe op på et acceptabelt niveau
- på alle punkter være godkendt på nationalt plan og især være godkendt af sikkerhedsmyndighederne
- med hensyn til de tekniske og økonomiske aspekter have opnået Kommissionens tilslutning.

Kommissionen optager kun lån inden for grænserne af de låneansøgninger, som den får forelagt.

Lånetransaktionerne og de dertil svarende udlånstransaktioner angives i samme valuta og sker på samme betingelser med hensyn til betaling af afdrag og renter. Udgifter, som Fællesskabet afholder ved indgåelse og gennemførelse af hver enkelt transaktion, bæres af de begunstigede virksomheder.»

I bilaget til ovennævnte afgørelse er anført de tredjelande, der kan opnå lån: Republikken Bulgarien, Republikken Ungarn, Republikken Litauen, Rumænien, Republikken Slovenien, Den Tjekkiske Republik, Den Slovakiske Republik, Den Russiske Føderation, Republikken Armenien og Ukraine.

2. Konsolidering af afgørelserne

Kommissionen forelægger Rådet et separat forslag til konsolidering af oprettelsesafgørelsen og afgørelsen om udvidelse af anvendelsesområdet, især:

- for at sikre ligebehandling af nuværende og kommende medlemsstater efter deres tiltrædelse
- for at sikre, at sikkerhed og effektivitet fortsat vil være vigtige kriterier ved udvælgelsen af projekter, hvortil der kan ydes lån
- for at sikre, at nedlukningsprojekter inden for Fællesskabet specifikt kommer i betragtning under visse omstændigheder.

3. Låne- og udlånsloft

Det nuværende låneloft er fastsat til 4 000 mio. EUR. Af dette beløb er der optaget lån for 2 876 mio. EUR med henblik på ydelse af lån til medlemsstaterne. Godkendelser af lån til visse tredjelande beløber sig nu til ca. 900 mio. EUR (212,5 mio. EUR + modværdien i EUR af 585 mio. USD ⁽¹⁾). De således anvendte og afsatte midler andrager tilsammen ca. 3 776 mio. EUR, som nærmer sig den beløbsgrænse på 3 800 mio. EUR, ved hvilken Rådet skal underrettes. Der behandles for tiden et antal ansøgninger om Euratom-lån, og bevilling af et hvilket som helst af disse lån vil i sig selv kunne føre til overskridelse af den resterende udlånsmargin (ca. 224 mio. EUR). Hver af disse låneansøgninger vil på et givet tidspunkt blive forelagt Kommissionen individuelt med henblik på afgørelse. For at sikre, at låneloftet ikke virker begrænsende, finder Kommissionen det hensigtsmæssigt at underrette Rådet, før den formelle rapporteringsfrist er nået og i den forbindelse foreslå en forhøjelse af beløbsgrænsen.

4. Begrundelse for at hæve låne- og udlånsloftet

Efter at anvendelsesområdet for Euratoms låneinstrument i 1994 er udvidet til at omfatte visse tredjelande, råder Kommissionen over et vidtrækkende finansielt redskab, der kan anvendes til at påvirke atomsikkerheden på den anden side af EU's grænser mod øst. Kommissionens to seneste afgørelser om at tildele lån til projekter i Bulgarien og i Ukraine vidner om, at låneinstrumentet kan anvendes til støtte for Kommissionens politik på dette område. EU's engagement i disse projekter vil sikre, at de fuldføres i overensstemmelse med vestlige sikkerhedsforskrifter og vil lette lignende aktioner i fremtiden. I begge tilfælde har de pågældende lande indgået forpligtelser med hensyn til sikkerheden på ældre værker.

Kommissionen understreger, at den går ind for at hæve låneloftet, da dette i kombination med andre finansielle instrumenter som f.eks. EU-støtte vil kunne yde et positivt bidrag til opfyldelsen af den målsætning, der blev opstillet på Det Europæiske Råd i København i juni 1999 med hensyn til nuklear sikkerhed i kandidatlandene og Østeuropa. Selv om Rådets arbejdsgruppe vedrørende nuklear sikkerhed, Atomgruppen, endnu ikke har afsluttet en omfattende vurdering af den nukleare sikkerhed i kandidatlandene, er det på nuværende tidspunkt allerede klart, at det vil kræve store investeringer at opnå et sikkerhedsniveau i disse lande, der er på højde med sikkerhedsniveauet i EU.

⁽¹⁾ Vekselkursen pr. 28. november 2000: 0,85 USD for 1 EUR, dvs. 585 mio. USD = 688 EUR.

Desuden vil lukningen af en række værker, der ikke kan opgraderes, samt af andre anlæg kræve omfattende investeringer. Til forskel fra situationen i EU er det almindeligvis ikke muligt at tilvejebringe midler til sådanne investeringer. Euratom-lånene vil kunne anvendes til at hjælpe disse lande med at iværksætte nedlukningsprogrammer.

5. Konklusion

Det foreslås, at låneloftet hæves fra 4 000 mio. EUR til 6 000 mio. EUR med pligt for Kommissionen til at underrette Rådet, når de gennemførte transaktioner beløber sig til 5 500 mio. EUR. Disse nye beløbsgrænser skal sikre, at Kommissionen fortsat kan behandle indgivne Euratom-låneansøgninger og i givet fald træffe afgørelse om disse, når de er færdigbehandlet.

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Atomenergifællesskab,

under henvisning til Rådets afgørelse 77/270/Euratom af 29. marts 1977 om bemyndigelse for Kommissionen til at optage Euratom-lån med henblik på et bidrag til finansieringen af atomkraftværker ⁽¹⁾, særlig artikel 1,

under henvisning til forslag fra Kommissionen, og

ud fra følgende betragtninger:

- (1) I henhold til Rådets afgørelse 77/271/Euratom ⁽²⁾ fremsender Kommissionen, når de gennemførte transaktioner beløber sig til 3 800 mio. EUR, underretning herom til Rådet, som på forslag af Kommissionen ved afgørelse truffet med enstemmighed snarest muligt udtaler sig om fastsættelsen af et nyt beløb.
- (2) Den samlede værdi af de gennemførte transaktioner nærmer sig det i afgørelse 90/212/Euratom fastsatte beløb på 3 800 mio. EUR.
- (3) Ved afgørelse 94/179/Euratom udvidedes anvendelsesområdet for Euratoms låneinstrument til visse lande i Central-

og Østeuropa og i Samfundet af Uafhængige Stater, og dette låneinstrumentet anses stadig for at være relevant.

- (4) I lyset af de indvundne erfaringer bør det samlede beløb af de lån, som Kommissionen bemyndiges til at optage på Det Europæiske Atomenergifællesskabs vegne, forhøjes med 2 000 mio. EUR.
- (5) Afgørelse 77/271/Euratom bør ændres i overensstemmelse hermed —

TRUFFET FØLGENDE AFGØRELSE:

Eneste artikel

Den eneste artikel i afgørelse 77/271/Euratom affattes således:

»Eneste artikel:

De i artikel 1 i afgørelse 77/270/Euratom omhandlede lån kan optages for op til et beløb, der ikke kan overstige modværdien af 6 000 mio. EUR som hovedstol.

Når de gennemførte transaktioner beløber sig til 5 500 mio. EUR, fremsender Kommissionen underretning herom til Rådet, som på forslag af Kommissionen ved afgørelse truffet med enstemmighed snarest muligt udtaler sig om fastsættelsen af et nyt beløb.»

⁽¹⁾ EFT L 88 af 6.4.1977, s. 9. Afgørelsen ændret ved afgørelse 94/179/Euratom (EFT L 84 af 29.3.1994, s. 41).

⁽²⁾ EFT L 88 af 6.4.1977, s. 11. Afgørelsen senest ændret ved afgørelse 90/212/Euratom (EFT L 112 af 3.5.1990, s. 26).